

A Dreyfus-ügy.

Páris, febr. 1. A kamarának a revízió ügyében kiküldött bizottsága tegnap csak a *Mazcan* vizsgálatára vonatkozó iratcsomó fölolvására szorított és ma kezd tanácskozni az egyes iratok jelentőségéről. A bizottság holnap meghallgatja az igazságügyminisztert. Péntek előtt aligha fejezi be munkáját.

Páris, febr. 1. A lapok cayennoi jelentése szerint *Dreyfus* megtagadta, hogy a semmitőszék büntetőtanácsának kérdéseire írásban válaszoljon és kijelentette, hogy csak Párisban hajlandó nyilatkozni.

Rotterdam, febr. 1. *Walsin-Esterházy* ma ide érkezett és délben tovább utazott Hágába.

Budapesti Hirlap

1899 február 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Február hóra	1 frt 20 kr.
" 1-től márc. 31-ig 2 "	40 "
" " jun. 30-ig 5 "	90 "
" " szept. 30-ig 9 "	40 "
" " dec. 31-ig 12 "	90 "

Kérjük azokat a t. o. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetése január végével lejárt, hogy a lap megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek. Lakóhelyüket változtató helybéli, valamint vidéki előfizetőinket is arra kérjük, hogy régi címüket velünk tudatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

NAPIHIREK.

Budapest, febr. 1.

— Az idő. Budapestben az idő borult, a hőmérséklet 0-2 fok, a levegő nyomása 750.1 mm., Magyarország időjárása, a keleti vidékek kivételével, esős. Legmelegebb volt Cirkvenicán 11.8 fok, leghidegebb Selmechányán -2.5 fok. A levegő nyomásának maximuma Selmechányán 754.1 mm., minimuma Fiumében 746.7 mm. volt. Egész Közép-Európát alacsony nyomású levegőréteg borítja; a magas nyomás a Balkánra húzódott vissza. A levegő nyomásának maximuma Konstantinápolyban 759.6 mm., minimuma Siltben 744.2 mm. volt. Európa időjárása borús és helyenkint csapadékos. Legmelegebb volt Athénben 15.2 fok, leghidegebb Uleaborgban -20.2 fok, Bécsben -1.2. Rómában 10.7, Párisban -0.7, Berlinben -2.2, Pétervárott -4.8, Konstantinápolyban 11.1 fok volt a hőmérséklet. — Jólát: Helyenkint esős idő várható a fagyponthoz közeli hőmérséklettel.

— (Az özvegy trónörökösné balesete.) *Triesz*ből táviratozzák nekünk: *Stefánia* özvegy trónörökösné, ki ez idő szerint *Miramarban* tartózkodik, tegnap délután három óraker sajnálatos balesetnek lett áldozata. Az özvegy trónörökösné tegnap délután egyik udvarhölgyével kerékpáron kirándult *Miramarból* *Barcarola* felé. A királyi hercegnő kíséretével lassú tempóban haladt előre. Mögöttük három trieszi fiatal ember biciklizett. A fiatal emberek eszeveszett gyorsasággal haladtak és már messziről figyelmeztették a két asszonyt csengettyűszóval, hogy térjenek ki előlük. Az udvarhölgy ki is tért, de az özvegy trónörökösnének már nem volt erre ideje és még mielőtt kerékpárjáról leugorhatott volna, az egyik fiatal ember utolérte és a két kerékpár oly szerencsétlenül ütközött össze, hogy a királyi hercegnő leesett s a fiatal ember biciklijé kerékszerűen ment rajta. Az özvegy trónörökösné kerékpárja darabokra tört. A fiatal emberek, a kiknek eleinte sejtelmük sem volt arról, hogy kivel történt meg a szerencsétlenség, kétségbeesve igyekeztek a hercegasszonyon segíteni s kocsit kerítették elő, melyen a két asszony *Miramarba* hajtatott. A kerékpározó fiatal emberek, a kik csak olaszul tudnak s a kik ennél fogva nem beszélhettek a királyi hercegnővel és kíséretével, azt állítják, hogy az özvegy trónörökösné jelekkel tudatta velük, hogy semmi baja nem történt.

— (Est *Zichy Jenő* gróf tisztelgetése.) A budapesti függetlenségi polgári kör tagjai a minap küldöttségileg tisztelgettek *Zichy Jenő* grófnál s fölkiérték, hogy a január 12-én tisztelgetésre rendezendő estén a függetlenségi polgári körben vegyen részt. *Zichy Jenő* a küldöttségnek készséggel ígérte

meg részvételét. Ez alkalommal *Zichy Jenő* fölolvastatást is fog tartani azzsiai utjáról.

— (Kitüntetett jogtudósok.) A király, mint a *Pl. L.* értesül, magyar királyi udvari tanácsosá nevezte ki *Nagy Ferenc* dr. jogkari dékánt, *Kovács Gyula* dr., *Schwarz Gusztáv* dr. és *Zsögöd Benő* dr. egyetemi tanárokat, továbbá *Neumann Armin* dr. képviselőt a törvényelőkészítés terén szerzett érdemeikért.

— (Ezorkétszáz hívő kilépése a katolikus egyházból.) Január 27-diki számunkban ily cím alatt megírtuk a *Pester Lloyd* nyomán, hogy Szántován ezorkétszáz római katolikus sokác hívő ki akar lépni a katolikus egyházból, mert a kaloccai érseki szentszék rendeletéből fölvaltva magyar és sokác istentiszteletet tart a pap a templomban. Erre vonatkozólag most Szántováról a következőket írják nekünk:

Ez ideig harmados volt az istentisztelet Szántován a magyarokra nézve, vagyis két napon sokác, egy napon magyar. A magyarok körvényt terjesztettek föl a kultuszminisztériumba és a kaloccai szentszékhez, hogy tekintettel a magyarajku lakosságának a sokácoknál alig háromszáz lélekkel csekélyebb számára s arra, hogy a magyarok vagyoni állapot dolgában messze túlszárnyalják a sokácokat: rendeljék el, hogy az istentisztelet rendje teljes legyen, vagyis egyik nap magyar, másik nap sokác. Sok halogatás után ennek a kérésnek olyformán tettek eleget, hogy a sokácok többet kaptak, mint a mennyiük azelőtt volt, a mennyiben érseki rendeletre naponként két mise tartandó, még pedig úgy, hogy az egyik héten az első mise magyar, a második sokác s megfordítva: a másik héten az első mise sokác, a második magyar. Ugyanez a sorrend a vasárnapokra és ünnepnapokra, valamint a szent-beszédekre nézve is. Ebbe a magyarság teljesen bele nyngogott; a sokácok ellenben, noha többet kaptak, mint a mennyiük volt, lelketlen pánszláv izgatók által téves utra engedték magukat vezetni, elmaradtak a templomból s azt hajtogatják, hogy a magyarságot ismét visszazserítják a harmados istentiszteletre. Végre nyomára jutottak a magyarok, hogy a bujtogatók vezére egy szántovai néptanító. Följelentették, vizsgálat indult ellene s most végre elmozdították állásától. A mi pedig a görögkeleti egyház kebelébe való belépést illeti, csak komédia. A sokácokkal elhitették, hogy ezzel ráijesztenek a szentszékre s ők fölültek. De azért komoly áttérési szándéka aligha van egyiknek is.

— (Bolkás Lucian kollégái.) A Magyarország összes főiskolaiból kitiltott nagyváradi román joghallgatónak, *Bolkás Lucian*nak, több kollégája elhatározta, hogy Bolkással szolidaritást vállal. Mint nagyváradi tudósítónk táviratozza, az Akadémia ötven román nemzetiségű joghallgatója közül tizenhét nyilatkozatot adott ki, a melyben a többi közt a következőket mondják:

A terrorizmussal szemben kijelentjük, hogy Bolkással szolidaritást vállalunk s ugyanazért a szellemet lelkesedve, folytatjuk a harcot.

A jogakadémia igazgatósága ezért kérdést intézett *Wlassics* közoktatásügyi miniszterhez, hogy indítson-e fegyelmi vizsgálatot Bolkás e kollégái ellen is.

— (A német nyelv ellen.) A fővárosi tanítók mozgalmat indítottak hónapokkal ezelőtt, hogy a német nyelvet kiküszöböljék a népiskolákból. A német nyelv ellenzői már megkezdték a komoly akciót. Ma este a tanítók kaszinójában megalakult az új iskolaiügyi fórum és formulázta a kaszinó iskolaiügyi programját. Holnap pedig a budapesti hivatalos tanítótestület tartja közgyűlését, melyre beérkezett indítványképpen kinttették a német nyelv kiküszöbölésének kérdését is.

— (Kardpárhaj.) A *Vicz* Károly-féle fővárosi vívóteremben véres kardpárhaj folyt le ma délben *Jasstrabszky* Kálmán nagybirtokos és *Uray* István pénzügyi tanácsos között. *Jasstrabszky* segédei *Komjáthy* Béla és *Szuhányi* Ferenc képviselők voltak, *Uray*nak pedig *Kosztka* Emil dr. és *Orczy* Zoltán segédkezett. A felek hevesen támadtak egymásra, de csak a második összecsapásnál ért véget a mérkőzés. *Jasstrabszky* a fején és karján kapott erős vágást, *Uray* pedig kisebb vágást a karjára. Mint orvosok *Varró* Indár dr. és *Kusnik* Pál dr. szerepeltek.

— (Házasság.) *Raffel* Dénes földbirtokos, tartalékos honvédszázad-nagy február 11-én vezeti oltárhoz *Szabó* Emma kisasszonyt, *Szabó* Sándor földbirtokos és neje, *Hodász* Amália leányát Bucsuban.

Bori és dalmadi *Dalmady* Ödön, mérnök, *Dalmady* Győző, költő és pestmegyei árvaszéki elnök fia, ma tartotta esküvőjét gothfalvi *Guth* Mari kisasszonnyal, gothfalvi *Guth* Sándor ügyvéd leányával. A polgári esketést *Benicsky* Lajos

pestmegyei alispán végezte. A polgári esketés után a Deák-téri templomban *Horváth* Sándor evangélikus pap áldotta meg az új párt. Tanúk voltak: *Báthfáy* Lajos gróf v. b. t. t. és országgyűlési képviselő és *Tolnay* Lajos miniszteri tanácsos és országgyűlési képviselő.

— (Játékos katonatisztek.) Berlinből táviratozzák: A birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában ma szóba kerültek a berlini és hannoveri iatékafférek, a melybe tiszték is bele vannak keverve. *Gosler* hadügyminiszter sajnálkozásának adott kifejezést ezekre az esetekre nézve és biztosította a bizottságot, hogy a császár kiméletlenül igyekszik ezt a méltelyt kiirtani. Tényleg, ugymond, ritkább is lett a játék a katonatisztek között. Most azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy kötelességüké teszik a tiszteknek, hogy arról a gyakran szemérmetlen pénzkinálásról, a melylyel a katonatiszteket játékra csábítják s a mely gyakran külföldről jön, esetről-esetre jelentést tegyenek. Már a kadétintézetekben és katonai iskolákban is figyelmeztetni akarják a leendő tiszteket a rájuk váró komoly veszedelmekre.

— (Gyászrovat.) Vársárhelyi *Wodianer* Fülöpöt ma délután temették el nagy részvétellel. A sarkantyusutcai gyászházban megjelentek a többek közt *Molnár* Viktor, *Heinrich* Gusztáv és *König* Gyula miniszteri tanácsosok, *Lukács* Gyula, *Hentaller* Lajos képviselők, *Erdődi* Béla és *Cherven* Flóris főigazgatók, *Alexander* Bernát dr. egyetemi tanár, *Matiska* Alajos alpolgármester, *Beóthy* Zsolt és *Falk* Zsigmond az *Olthon* nevében, *Vécsi* József, az *Ujságírók* Egyesülete nevében, *Zilahi* Simon, a hírlapkiadóhivatali tisztviselők egyesületének alelnöke, több szerkesztő és író. A koporsónál a megboldogult fiai, *Wodianer* Albert és *Artur* állottak a rokonságtól körülveve. A gyászszertartás *Lazarus* főkantór énekével kezdődött: *Kohn* Sámuel dr. főrabbi megható gyászbeszéddel méltatta az elhunyt érdemeit. A koszorúkkal megpakolt koporsót kivitték a kerepesi-uti zsidótemetőbe. A sírnál *Radó* Antal dr. főtitkár az *Olthon* nevében elbucszította a halottat. Azután a *Wodianer*-család sírboltjába tették a koporsót.

Vucserics Gábor csurogi, bácsmegyei főjegyző, szívizületében meghalt ma *Temesvárott*, a hová tegnapelőtt érkezett. Holttestét bebalzsamozták és *Csurogra* vitték.

Özvegy *Uthik* Edoné szül. *Doppler* Erzsébet nyolcovanhárom éves korában meghalt Budapestben. Az elhunyt *Doppler* Ferenc és *Károly* zeneszerzők testvére és *Doppler* Józsefnek a *Máriássy*-szerep karmesterének és zeneszerzőnek leánya volt. Ő maga is énekesnő volt, *Kreutzer* Konradinnak tanítványa, a ki számára a *Granadai éji szél* című operájában szerepet is írt, a melyben mint tizenöt éves leány először lépett föl Bécsben. Egész Európát beutazta és mindenütt szerette a közönség. Az elhunytban *Lechner* Gyula tanár anyosát gyászolja.

— (Zendülő község.) *Aradról* jelentik: *Gurba* község oláh lakosait *Csizmas* Tódor volt bíró fölígatta, hogy válasszák ismét őt bírónak. *Csizmas* tegnap este fejszével és kaszával fölfegyverzett tömeggel megrohanta a község házat. *Papp* Aurél jegyző föllépésére az emberek eltávoztak, de éjjelkor ismét fenyegetve és lármázva a község házául gyülekeztek. A jegyző *Borosjenő*ről csendőroket hozatott, kiknek hajnali három óraker sike-rült a zendülőket szétoszlantni. A csendőrség harminc embert letartóztatott. *Baros* Ferenc főbíró a vizsgálatot megindította.

— (A Margitsziget új fürdőorvosa.) *József* kir. herceg *Ötvös* József drt, az országos egészségügyi tanács tagját nevezte ki a Margitsziget fürdőorvosává az elhunyt *Bauer* Antal dr. helyére.

— (Érdekes számok.) A magyar királyi központi statisztikai hivatal *Havi Közleményeinek* 1898. decemberi füzetéből a következő érdekes adatokat veszszük ki: Az idén 152.652 lélekkel több magyar alattvaló van, mint tavaly. Az 1898. évben ugyanis ennyivel született több, mint a hány meghalt. Harmadéve 45.000-rel volt több a szaporodás, mint 1897-ben. Nem a halálozások száma nőtt meg, hanem a születésé nőtt meg, még pedig kerek szám 37.000-rel. Átlag minden ezer lélekre 37 születés és 28 halálozás jutott a múlt évben. A legnagyobb születési arányszámot a megyék közül *Szabolcs* mutatja, ellenben *Szilágyban* a születések száma hallatlan mód megfogyott: ebben a kétszázévezernél több lakosu megyében december hónapban mindössze 282 gyermek született, míg a hasonló népességű *Beregben* 784. A halandóság legnagyobb volt a *Tiszántul*, a legcsekélyebb a *Dunántul*. A megyék közül a legkedvezőtlenebb arányszámot *Ugocsa*, a legkedvezőbbet *Brassó* mutatja. A *Tisza-Maros* szögön és